

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ของประเทศ หรือการพัฒนาโดยส่วนรวม การดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร ต้องอาศัยกระบวนการพัฒนางานที่สำคัญสามกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กัน คือ กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการบริหารการศึกษา และกระบวนการนิเทศการศึกษา กระบวนการที่สำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการนิเทศการศึกษาซึ่งจะส่งผลต่อกระบวนการเรียนการสอนให้ได้รับการพัฒนาจนบรรลุผลตามที่ต้องการได้ การนิเทศเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการนิเทศภายในโรงเรียนจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะช่วยแก้ไขปรับปรุงสิ่งที่บกพร่องด้านวิชาการให้มีการพัฒนาและส่งเสริมให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับครูอาจารย์และนักเรียน จึงย่อมจะทราบถึงปัญหาต่อ ๆ ได้ดีกว่าบุคลากรภายนอก เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วการนิเทศภายใน โรงเรียนจะสามารถสนองความต้องการของบุคคลในโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 22-23) ซึ่งการนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นวิธีการที่มีความจำเป็นและเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน เพราะเป็นหน้าที่ด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอย่างหนึ่ง การรอรับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกโรงเรียนย่อมเป็นไปได้ยาก เนื่องจากจำนวนศึกษานิเทศก์มีจำกัด ไม่สามารถทำการนิเทศครูได้ทั่วถึงอีกทั้งสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของโรงเรียนแต่ละแห่งแตกต่างกัน ดังนั้น บุคลากรในโรงเรียนจึงควรร่วมมือให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะบุคลากรในโรงเรียนจะมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะนิเทศกันเองได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงการพัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนให้เกิดผลอย่างแท้จริง (อนเนก ส่างแสง. 2540 : 135)

การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญทำให้ภารกิจของโรงเรียนหรือองค์การประสบความสำเร็จการนิเทศการศึกษาจากบุคคลภายนอก เป็นการรอรับความช่วยเหลือ หรือการแนะนำเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากศึกษานิเทศก์ในเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ในการนิเทศ และส่งเสริมการนิเทศของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา การดำเนินการ

ดังกล่าวไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเท่าที่ควร เนื่องจากศึกษานิเทศก์มีจำนวนไม่เพียงพอ เมื่อเทียบกับจำนวนครูและสถานศึกษาในเขตรับผิดชอบ มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณ สื่ออุปกรณ์ หรือเครื่องมือในการดำเนินการนิเทศ ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานเนื่องจากสถานศึกษาต่าง ๆ ตั้งอยู่กระจัดกระจาย ไม่ค่อยเป็นกันเอง จึงทำให้ครูไม่ค่อยให้การยอมรับเชื่อถือและไม่ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของศึกษานิเทศก์เหล่านั้นเท่าที่ควร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 42) ดังนั้นการนิเทศภายในสถานศึกษาจึงเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในการแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น เพราะเป้าหมายสูงสุดของการนิเทศภายในคือ การเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้นิเทศกันเองภายใต้เงื่อนไขที่ว่า ผู้ที่จะแก้ไขปัญหาได้ดีที่สุดคือผู้ที่อยู่ใกล้ขีดปัญหามากที่สุด (บุรุษย์ ศิริมหาสาร. 2546 : 124) การที่จะเป็นเช่นนั้นได้จะต้องปรับเปลี่ยนเจตคติของครูที่มีต่อการนิเทศจากการตรวจตราจับผิดมาเป็นการช่วยเหลือหรือร่วมมือกันในการพัฒนาการเรียนการสอนในฐานะเพื่อนร่วมวิชาชีพเป็นการพัฒนาคน พัฒนางาน ประสานสัมพันธ์และสร้างขวัญและกำลังใจ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และที่สำคัญผู้บริหารสถานศึกษายังอยู่ใกล้ขีดกับปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าศึกษานิเทศก์ เข้าใจสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการได้ดีกว่า จึงสามารถป้องกันและแก้ปัญหาสอดคล้องกับสถานที่เป็นจริงมากกว่า (สัจด์ อุทรานันท์. 2530 : 116-117)

การนิเทศมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง เพราะในบางครั้งแม้ครูจะได้อาศัยความรู้ความสามารถในกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้แล้วก็ตาม อาจจะมีบางสิ่งบางอย่างขาดตกบกพร่องทำให้ไม่สมบูรณ์ ถ้าหากจะมีบุคคลอื่นได้มีโอกาสชี้แนะ แนะนำคอยช่วยเหลือแล้วก็จะบังเกิดผลดีกว่าที่จะทำเพียงผู้เดียว ดังนั้นการนิเทศจึงเปรียบเสมือนกระจกเงาที่คอยส่องให้เห็นภาพการสอนของครู แต่มิใช่เป็นเพียงกระจกเงาอย่างเดียว ยังคอยชี้แนะให้คำปรึกษาช่วยเหลือซึ่งเป็นการร่วมมือกันระหว่างผู้บริหารและครู ความจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศภายใน นอกจากจะเป็นการแก้ปัญหาการนิเทศภายนอกไม่เพียงพอแล้วยังสืบเนื่องจากสภาพการเรียนการสอนที่ต้องเปลี่ยนไปการใช้สื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้บรรลุผลการนิเทศภายในจะต้องเตรียมความพร้อมทั้งด้านบุคลากรทั้งผู้รับการนิเทศผู้นิเทศ วิธีการนิเทศ เครื่องมือการนิเทศ นอกจากนั้นจะต้องเลือกกิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน (ชาลี มณีศรี. 2538 : 206) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พินิจ น้อยอินทร์. 2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัญหาในการจัดกิจกรรมนิเทศภายในได้แก่ ครูขาดความรู้และขัดแย้งกันในการคัดเลือกกิจกรรมการนิเทศ ขาดความรู้ในการเตรียมเครื่องมือการนิเทศ ขาดความรู้ต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมการนิเทศ ผู้นิเทศไม่สามารถนิเทศได้ ตาม

ปฏิทินการนิเทศฯ ให้ความสำคัญในการประเมินผล และครูไม่ยอมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ในปัจจุบันสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่เป็นระบบไม่ต่อเนื่อง และไม่ทั่วถึง ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียนขาดความมั่นใจ ไม่มีแผนนิเทศที่ชัดเจน ไม่มีการมอบหมายงานที่เป็นระบบ โรงเรียนแต่ละแห่งมีการดำเนินงานที่แตกต่างกัน (พงษ์ศักดิ์ บึงมูม. 2545 : 3)

การนิเทศมีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันเป็นอย่างมาก เพราะสภาพการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปทุก ๆ ด้าน เช่น สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง วิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาทุกระดับจึงเปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ทำให้มีการปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน ครูจึงจำเป็นต้องปรับวิธีทำงาน และต้องการความช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้มีความรู้ความสามารถ นั่นคือผู้นิเทศ โดยเฉพาะการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งมีความสำคัญต่อครูและผู้บริหารเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการนิเทศจากคณะครูในสถานศึกษาเดียวกัน เป็นการแนะนำช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (พชีพ สาระจันทร์. 2546 : 2) และผู้บริหารทำหน้าที่ผู้นิเทศ มีความเห็นว่า การนิเทศที่จัดขึ้นภายในสถานศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่พัฒนาครูให้มีความสามารถในการปรับปรุงการเรียนการสอน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และร่วมมือกันวางแผนพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ ในขณะที่เดียวกันครูผู้รับการนิเทศมีชั่วโมงสอนและงานนิเทศมาก โรงเรียนไม่จัดเวลาให้ครูได้ ประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และขาดคู่มือเอกสารที่ให้ความรู้เรื่องการนิเทศภายใน ซึ่งในสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ส่วนสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่มีระดับปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็นแตกต่างกัน (เสถียร เทียงธรรม. 2542 : บทคัดย่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 (2548 : 1-14) มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมด 197 โรงเรียน มีจำนวนข้าราชการครูในสังกัด จำนวน 2,049 คน และมีนักเรียนทั้งหมดจำนวน 34,338 คน จากการรายงานผลการปฏิบัติงานของกลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา พบว่า มีปัญหาด้านการนิเทศการสอนเนื่องจากมีจำนวนครูไม่ครบชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องทำหน้าที่ทั้งบริหารสถานศึกษา สอนประจำชั้นและนิเทศครูไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้น การดำเนินการนิเทศภายใน จึงเป็นการทำหน้าที่เหมือนการไปตรวจงานและบันทึกข้อเสนอแนะในสมุดบันทึกการนิเทศละ 2-3 ครั้งต่อห้องเรียนทำให้การนิเทศภายในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นระบบ ไม่ต่อเนื่อง ไม่ครอบคลุมภาระงานที่ครูรับผิดชอบไม่ทั่วถึงครูทุกคน ส่วนครูผู้รับการนิเทศ ก็มีสมุดบันทึกการนิเทศเล่มเดียว ให้ผู้นิเทศบันทึกไว้พอเป็นหลักฐานขาดการดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการนิเทศอย่างจริงจัง ที่สำคัญคือขาดความร่วมมือจากผู้รับ

การนิเทศ การนิเทศที่ผ่านมาไม่ได้เกิดจากความต้องการที่แท้จริงของครู ครูไม่มีส่วนร่วมเท่าที่ควร ขาดความเป็นกันเอง ระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ จึงทำให้การนิเทศภายในสถานศึกษาไม่ประสบความสำเร็จ ปัญหาเหล่านี้ ถือว่าเป็นปัญหาสำคัญและเร่งด่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาลสินธุ์ เขต 2 ที่ผู้บริหารและทุกคนต้องช่วยกันปรับปรุงแก้ไข โดยการพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างจริงจัง (อนงค์ นาสาท. 2548 : สัมภาษณ์) และปัญหาในเรื่องครูมีคาบสอนและงานพิเศษมาก ขาดความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ การผลิตนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยพร้อมทั้งขาดงบประมาณสนับสนุน จากปัญหาดังกล่าวการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องอาศัยกระบวนการบริหารการศึกษา กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกระบวนการนิเทศภายใน กล่าวคือ กระบวนการบริหารการศึกษาก่อให้เกิดกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กระบวนการนิเทศภายใน ช่วยสนับสนุนส่งเสริมกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาหรือพัฒนาการทำงานของครูอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน (มานิตย์ ฎุกาบเงิน. 2548 : สัมภาษณ์)

จากความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศภายใน ดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารมีหน้าที่สำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับด้านการจัดระบบการนิเทศภายในด้านการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศ ด้านบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหาร และด้านการจัดกิจกรรมการนิเทศ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาลสินธุ์ เขต 2 ซึ่งเชื่อมั่นว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาสภาพการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์โดยตรงที่ส่งผลให้โรงเรียนมีระบบการนิเทศภายในที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาลสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ทั้งโดยรวมและรายด้าน

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

3. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

4. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

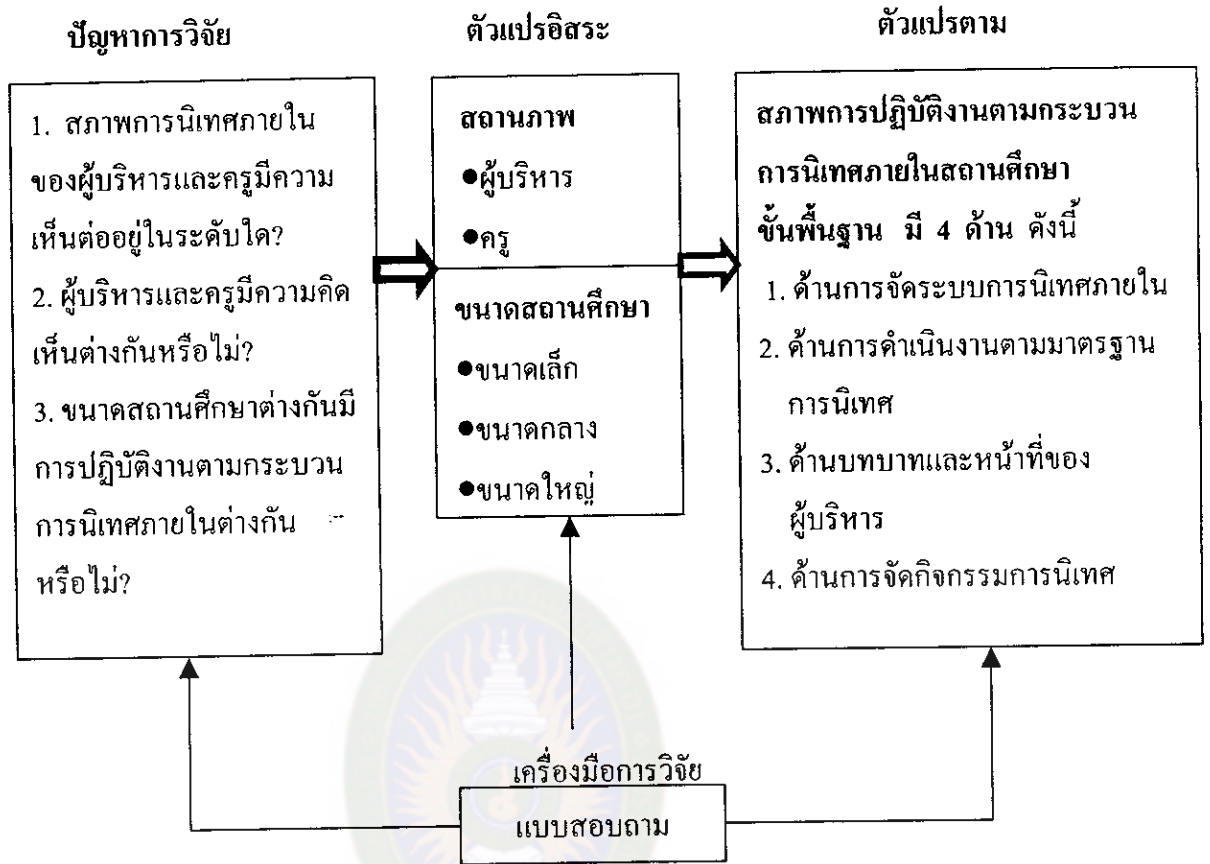
1. ผู้บริหารและครูมีความเห็นต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

2. สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สังกัด อุทรานันท์ และแฮร์ริส โดยผู้วิจัยได้หลอมรวมเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ สภาพการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรอบแนวคิดมี 4 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดระบบการนิเทศภายใน
2. ด้านการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศ
3. ด้านบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหาร
4. ด้านการจัดกิจกรรมการนิเทศ

แผนภูมิ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กาฬสินธุ์ เขต 2 จากโรงเรียน 197 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 2,246 คน แยกเป็น

1.1 ผู้บริหาร จำนวน 197 คน แยกตามขนาดสถานศึกษาดังนี้

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 83 คน
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 85 คน
- 3) ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 29 คน

1.2 ครุ จำนวน 2,049 คน แยกตามขนาดสถานศึกษาดังนี้

- 1) ครุสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 873 คน
- 2) ครุสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 735 คน
- 3) ครุสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 638 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดโดยการเปิดตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากนั้นเทียบสัดส่วนตามขนาดของสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร จำนวน 131 คน ครูจำนวน 323 คน รวมทั้งสิ้น 454 คน และสุ่มอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

1.1 สถานภาพ แยกเป็น

1.1.1 ผู้บริหาร

1.1.2 ครู

1.2 ขนาดสถานศึกษา แยกเป็น

1.2.1 ขนาดเล็ก

1.2.2 ขนาดกลาง

1.2.3 ขนาดใหญ่

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการจัดระบบการนิเทศภายใน

2.2 ด้านการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศ

2.3 ด้านบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหาร

2.4 ด้านการจัดกิจกรรมการนิเทศ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ผู้บริหารหรือผู้ที่รับมอบหมายดำเนินการเทศตามหน้าที่ตามกระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ได้มาจากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

2. กระบวนการนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของครูในสถานศึกษาเดียวกัน เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานที่ตนเองรับผิดชอบผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพลันธุ์ เขต 2 มี 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านการจัดระบบการนิเทศภายใน หมายถึง การกำหนดวิธีการในการวางแผนการปฏิบัติทางการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งจะต้องจัดโครงสร้าง การมอบหมายงานการลงมือปฏิบัติและการประเมินผล เพื่อการปรับปรุงแก้ไขอย่างมีระบบของการนิเทศภายในที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพ นำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2.2 ด้านการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศ หมายถึง การจัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนการนิเทศ โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบ และมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ขั้นตอนการดำเนินการ ระยะเวลาการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน

2.3 ด้านบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหาร หมายถึง การวางแผนร่วมกับครูหรือบุคลากรในสถานศึกษาการกำหนดนโยบายและเป้าหมายของการนิเทศภายใน ให้การช่วยเหลือแนะนำให้คำปรึกษาหรือสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครู และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะผู้นิเทศ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านการจัดกิจกรรมการนิเทศ หมายถึง การสรรหาหรือการคัดเลือกกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายวิธีการอย่างเป็นระบบและปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในการส่งเสริมกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาให้เกิดผลสำเร็จต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าวของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพลันธุ์ เขต 2

4. ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพลันธุ์ เขต 2

5. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพลันธุ์ เขต 2 โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานสิ่งปลูกสร้างของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ในการแบ่งขนาดสถานศึกษาเป็น 3 ขนาด คือ

5.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)

5.2 สถานศึกษาขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน)

5.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง องค์การหลักในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ประกอบด้วย กิ่งอำเภอหนองชัย อำเภอท่าคันโท อำเภอยางตลาด อำเภอหนองกุงศรี และอำเภอห้วยเม็ก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศ สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพต่อคุณภาพของนักเรียนต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY